

Yhdistyksen matka keväiseen Unkariin

Järvenpään Suomi-Unkari Seura teki perinteisen kevätmatkan Unkariin 22.3. - 29.3.2026. Pääkohteena oli Budapest. Lisäksi kävimme Győrissä, Vácissa ja Leányfalussa. Tuttuun tapaan ohjelmaan kuului konsertteja sekä paljon yhteistä että omatoimista tekemistä.

Sunnuntaina ennen lennon lähtöä pääasiassa tuttu porukka kokoontui lähtöportin läheiseen publiin kohottamaan mielialaa. Mukana oli pari uutta rohkeaa matkalaista. Lento sujui tutun sutjakkaasti. Budapestissä bussi 100E vei Calvin térille, josta oli lyhyt kävelymatka Ibis-hotelliin. Laukut hilattiin huoneisiin ja marssimme myöhäiselle illalliselle tuttuun Paprika-ravintolaan.

Gulassi-keitto oli todella maittavaa. Välillä nostimme maljoja pikäaikaisen matkanjohtajan, mutta viestikapulan siirtäneen synttärisankarin **Jaakko Kuuselan** kunniaksi.

Maanantaina aamupäivä kului tutustumalla omatoimisesti Budapestiin lähinnä hotellin läheisyydessä. Kaupunki avautui keväisessä loistossaan. Lounas nautittiin Három Holó -ravintolassa, jonne saapui entinen Unkari Suomen suurlähettiläs **Csaba Lovró**. Hän kertoi asiantuntevasti Unkarin monimutkaisesta poliittisesta tilanteesta ja vaaliasetelmasta. Viktor Orbánin Fidesz-puolue on saanut haastajaksi Péter Magyarin johtaman TISZA-puolueesta. Lovró olettaa vaaleista tulevan haasteelliset. Ulkounkarilaisten äänestyskäyttäytymistä on vaikea ennakoida.

Illan suussa suuntasimme Borváros Budafokin Záborszky Pinceen maistelemaan unkarilaisia viinejä. Oppaanamme ja tulkkinaimme toimi **Essi Solymar**.

Alueella on peräti 120 km maanalaisia tunneleita. Niistä kymmeniä kilometrejä on yhä edelleen käytössä turistikohdeina, viinien varastoina ja sienien kasvatuspaikkoina. Záborszky Pincessä maistelimme pienten viinitalojen valko-, roosee- ja punaviinejä. Kiertelimme hulpeissa viinikellareissa. Tutustuimme viinien

valmistukseen ja alueen historiaan. Rinteiden valkoisesta kalkkikivistä on aikoinaan tehty mm. Budapestin parlamenttitalo.

Tiistaina ohjelmassa oli retki historialliseen Győrin kaupunkiin. Oppaana toimi **Outi Tuppurainen**, jolle kaupunki on jo opiskeluajoista tuttu. Győr sijaitsee lähellä Itävallan rajaa. Paikkalippujen ostaminen junaan oli hieman takkuista, mutta onnistui Outin osaamisella ja päättäväisyydellä. Alle kahden tunnin junamatkalla oli kiinnostavaa jutella Budapestissä asuvan Outin kanssa unkarilaisen arjen sujumisesta.

Győrissä on onnistuttu säilyttämään kauniit rakennukset. Vierailimme taidegalleriassa ja kiertelimme keskustan alueella. Outi kertoi mielenkiintoisia yksityiskohtia kaupungista ja tarinaa rikastuttivat omakohtaiset kokemukset. Kaupungin laaja ja vilkas kävelykeskusta oli siisti ja kaunis. Lounas oli ylitsevuotavaisen runsas ja herkullinen.

Illan suussa pidimme jokailtaiseen tapaan ajatusten vaihdon päivän annista. Lopuksi suunnittelimme seuraavan päivän Budapest-ohjelmaa.

Keskiviikkona aamiaisen jälkeen Jaakko Kuusela piti ansiokkaan luennon Unkarin kansannoususta, josta tänä vuonna tulee kuluneeksi 70 vuotta. Saapa nähdä, miten Unkarissa nostetaan esiin kansannousun tapahtumat lokakuun 23. päivä. Päivän teemana oli kiertää Jaskan johdolla tapahtumien keskeiset paikat.

Budapest-päivään kuuluivat vierailut myös Sankarien aukiolla, parlamenttitalolla ja vaikuttavilla kengillä Tonavan rannalla. Kengät kuvaavat dramaattisella tavalla Unkarin juutalaisvainoista toisen maailmansodan aikana. Osa vieraili Kuvataiteiden museossa (Szépművészeti Múzeum) tutustumassa hienoon näyttelyyn, jonka aiheena oli *Qin- ja Handynastioiden sivilisaatio – Kiinan ensimmäisen keisarin terrakottasotilaat*. Lounas nautittiin viime vuodesta hyväksi koetussa Tüköry Étterem -ravintolassa.

Iltaohjelmassa oli omatoiminen musiikkihetki Benkö Dixieklubissa. Benkö Dixieland band pitää siellä klubi-illan joka keskiviikko. Tällä kertaa muutaman tunnin jameissa oli toistakymmentä muusikkoa. Tunnelma oli ”katossa”.

Perinteikäs orkesteri viettää ensi vuonna 70-vuotisjuhlaa. Oli hienoa huomata, että mukaan oli tullut monta taitavaa nuorta soittajaa. Pieni tunnelmallinen klubi on ehdottomasti paikka, jonne kannattaa mennä.

Torstaiamu oli tyypillisen vilkas Nyugatiin rautatieasemalla, kun astuimme Váciin menevään paikallisjunaan. Juna oli siisti ja tilaa runsaasti. Vácissa menimme valkoiseen luterilaiseen kirkkoon kuuntelemaan pientä mutta monipuolista konserttia.

Konsertin jälkeen kokoontuimme seurakuntatalolle nauttimaan leivoskahveja, jotka meille tarjosivat seurakunnan Suomen ystävyyspiirin aktiivit. Puheenjohtajamme **Eija Linna-alho** kertoi oman seuramme toiminnasta. Kirkkoherra **János Detre** puolestaan nosti esiin seurakunnan päätapahtumia. Esillä oli myös päiväkotij- ja kouluystävyyssuhteiden käynnistäminen Järvenpään ja Vácin välille.

Tämän jälkeen jokainen sai tutustua Váciin omien intressien mukaan. Superrunas lounas nautittiin Vác Remete Pince Étterem -ravintolan historiaa huokuvassa kellarissa.

Illalla ohjelmassa oli Kalevala-ystäväpiirin kutsutapaaminen Suomen suurlähetystössä. Lähetystön kirjastoon oli kokoontunut runsaslukuinen joukko Suomen ja Unkarin ystäviä. Illan teemana oli Suomen kohta väistävän suurlähettilään **Pertti Anttisen** ura. Hän kertoi uransa käännekohdista, kokemuksista ja uusien kohdemaidensa aloitushaasteista. Hänen mielestään uusi kohdema on kuin tyhjä taulu, joka magneetin tavoin vetää puoleensa. Perhe on muuttanut peräti 15 kertaa paikasta toiseen. Diplomaattisen taitava tarinointi huokui mieluisia muistoja ja erityisesti upeiden ihmisten kohtaamisia. Illan päätti Kalevala-ystäväpiirin aktiivien valmistamat leivonnaiset Anttisen kohdemaista, mikä oli mieluisa yllätys suurlähettiläälle ja hänen vaimolleen **Katriina Apajalahdelle**.

Perjantaina suuntasimme kohti Leányfalua, joka sijaitsee Tonavan rannalla pohjoiseen Budapestistä. Leányfalun teemana oli nauttia unkarilaisesta kylpyläelämästä ulkoilmassa. Kylpylä on ammattitaidolla saneerattu ja huokuu uutuuttaan. Kuumia altaita oli kaksi ja niiden lämpötilat mukavat 38 °C ja 34 °C sekä uimiseen sopiva yksi pitkä uima-allas. Muut altaat odottivat avautumistaan huhtikuussa. Altaissa niin unkarilaiset kuin me suomalaisetkin viihdyimme jutellen ja rentoutuen. Lounas syötiin kylän Hábleány-ravintolassa, josta avautuu maisema Tonavalle. Kyläravintolassa oli erityisen lämmin ja rauhaisa tunnelma.

Illan ohjelmassa oli kolmen soittajan ja neljän tanssijan kansantanssi- ja viulumusiikkiesitys Budapestin Gastrokellarissa. Viinikellarimainen tila oli tupaten täynnä. Meno oli vauhdikas ja tunnelma korkealla.

Lauantaina päiväohjelman jokainen sai toteuttaa itse. Matkassa täytyy aina olla omaa aikaa ja tilaa omien toiveiden toteuttamiselle. Lounas nautittiin tasokkaassa ukrainalaisessa Ukrán Udvar Étterem ravintolassa. Jokainen sai valita listalta itselleen mieluisan ruoan. Ukrainalainen snapsi kohotti mukavasti tunnelmaa. Ravintola on ehdottomasti käymisen arvoinen paikka. Ruoka on maittavaa ja palvelu ystävällistä.

Illan ja matkan päätöksen kohokohta oli historiallisessa ja upeassa Franz Lisztin musiikkiakatemiassa kuultu konsertti. Ohjelma sisälsi modernia ja perinteistä klassista musiikkia:

* Britten : Nuori Apollo, op. 16

* J. S. Bach : Brandenburgin konsertto nro 5 D-duuri, BWV 1050

* Janáček : Capriccio

* Prokofjev : Sinfonia nro 1 D-duuri op. 25

Suurta orkesteria johti **Francesco Bossaglia**, **Zoltán Fejérvári** soitti flyygeliä, **Tamás Major** viulua ja **János Bálint** huilua.

Sunnuntaina palasimme kotiin. Eija Linna-alho vastasi omalta osaltaan kevätmatkastamme rauhallsuudella ja luontevalla otteella sekä piti huolta taloudesta. Saadun palautteen mukaan matkasta pidettiin. Ensi vuoteen on niin ollen hyvä suunnata, vaikka haasteita riittää, kuten uusien Unkarin ystävien löytäminen ja käytännön järjestelyiden hoitaminen Budapestissä.

Pekka Rokka